

Tittel: Grønt gras gir hvit melk

Ansvarlig: Mette Henne og Kari Eikanger, IHA, UMB

Tilknytning til læreplanen K06: Elevene skal kunne

- beskrive oppbygningen av dyre- og planteceller og forklare hovedtrekkene i fotosyntese og celleånding (10.trinn)

Tilknytning til læreplanen vg1 naturfag: Elevene skal kunne

- forklare hovedtrekkene i fordøyelse, transport og omsetning av de viktigste næringsstoffene (vg1)

Forslag til forarbeid: Svar på spørsmålene:

1. Hva er forskjellen på fordøyelsen til en drøvtygger og et enmaget dyr som grisen?
2. Beskriv turen maten tar inne i kua.
3. Hva er det mikrobene i vomma til kua klarer som magesyren i magen din ikke får til?
4. Hva er mikroorganismer?

Lenker:

Se filmklipp om fistelkuene på Ås (5 min):

<http://www.nrk.no/skole/klippdetalj?topic=nrk:klipp/599903>

Mer om fistelkuene på Ås: <http://www.umb.no/iha/artikkel/fistelkuene-med-hull-i-magen>

Om drøvtyggere, de fire magene og mikroorganismenes jobb: <http://www.snl.no/dr%C3%B8vtyggere>

Om hvorfor kuene tygger drøv: <http://illvit.no/spor-oss/hvorfor-tygger-kuer-drov>

Tegning av drøvtyggermagen:

[http://www.snl.no/.bilde/dr%C3%B8vtyggere_\(skjem._tegning%2C_mager\)](http://www.snl.no/.bilde/dr%C3%B8vtyggere_(skjem._tegning%2C_mager))

Film av menneskets fordøyelsessystem/ matens vandring gjennom kroppen (5 min):

<http://www.nrk.no/skole/klippdetalj?topic=nrk:klipp/662670>

Mikroorganismer i vomma (Biologisk leksikon, UIO):

<http://www.mn.uio.no/bio/tjenester/kunnskap/plantefys/leksikon/d/droevtygg.html>

Definisjon på mikroorganismer, eukaryoter, prokaryoter ++ (Biologisk leksikon, UIO):

<http://www.mn.uio.no/bio/tjenester/kunnskap/plantefys/leksikon/m/mikroorganismer.html>

Forslag til etterarbeid:

Svar på spørsmålene:

1. Skriv ned tre ting som du lærte under dette foredraget/aktiviteten på Ungforsk.
2. Finn en sak fra besøket som du vil finne ut mer om. Hvorfor valgte du dette?
3. Hva er nytten av å drive med den type forskning som du fikk se eller høre om her?